

OLIVIER FAVRE

KEN FOLLETT

BIOGRAFIE & BIBLIOGRAFIE

VERHALENVERTELLER – GEBOREN OF GETOGEN?

Ken Follett, auteur van meer dan dertig bestsellers, wordt vaak een geboren verhalenverteller genoemd, maar een blik op zijn jonge jaren leert dat het misschien juist is om het over een ‘getogen verteller’ te hebben.

Ken werd op 5 juni 1949 geboren in Cardiff, Wales, als het eerste kind van Martin en Veenie Follett. In het naoorlogse Groot-Brittannië was niet alleen speelgoed schaars voor de Follett-kinderen, maar stonden hun toegewijde religieuze ouders hun ook niet toe om televisie te kijken, naar de bioscoop te gaan of zelfs maar naar de radio te luisteren. Voor de jonge Ken bestond vermaak uit de vele verhalen die zijn moeder hem vertelde – en de fantasie en de avonturen die uit zijn eigen verbeelding voortkwamen. Hij begon al op jonge leeftijd te lezen; boeken werden zijn grootste bron van plezier en de lokale bibliotheek was zijn favoriete plek.

‘Ik had zelf maar weinig boeken en ik ben altijd dankbaar geweest dat de openbare bibliotheek bestond. Zonder gratis boeken was ik niet zo’n alleslezer geworden, en als je geen lezer bent dan ben je ook geen schrijver.’

Op zijn tiende jaar verhuisde hij met zijn familie naar Londen, waar hij zijn opleiding afmaakte. Hij studeerde toen filosofie aan de universiteit; een ogenschijnlijk verrassende keuze voor de zoon van een belastinginspecteur, maar een logische keus gezien Kens religieuze opvoeding en de vele vragen die hij daaraan had overgehouden. Hij gelooft dat deze beslissing aan de basis van zijn toekomst als schrijver heeft gelegen.

‘Er is een duidelijk verband tussen filosofie en fictie. In de filosofie stel je vragen zoals: “We zitten nu aan een tafel, maar is deze tafel wel echt?” Een belachelijke vraag, maar als je filosofie studeert dan moet je dat soort dingen serieus nemen en een geschifte verbeelding hebben. Fictie schrijven is hetzelfde.’

Zich in een collegezaal afvragen wat er echt was en wat niet was één ding; de realiteit was voor Ken dat hij op het punt stond vader en echtgenoot te worden. Aan het eind van Kens eerste semester aan de universiteit trouwde hij met zijn vriendin Mary en in juli 1968 werd hun zoon, Emanuele, geboren.

‘Het is niet iets wat je van plan bent als je achttien bent, maar toen het eenmaal gebeurde was het geweldig. Ik voelde me dubbel gezegend omdat ik het geweldig naar mijn zin had aan de universiteit en het was ook ontzettend spannend om een kleine baby te hebben en voor hem te zorgen. We hielden van hem en hij was heel vertederend. En dat is hij nog steeds.’

Aan de vooravond van de oorlog met Vietnam in de woelige late jaren zestig, ontwikkelde Ken aan de universiteit ook zijn passie voor politiek.

‘Het ging de hele tijd over politiek. Het leek alsof het studentenprotest een wereldwijde beweging geworden was. We waren weliswaar jong en hadden de arrogantie die bij de jeugd hoort, maar als je kijkt naar de kwesties waarvoor we vochten, dan denk ik dat we meestal gelijk hadden.’

Het begin

In september 1970, toen hij net van de universiteit kwam, raakte hij door een drie maanden durende cursus journalistiek op het schrijverspad. Hij begon als een verslaggever voor de *South Wales Echo* in Cardiff en na de geboorte van zijn dochter Marie-Claire in 1973 werd hij columnist voor de *Evening News* in Londen.

Toen het niet lukte om carrière te maken als de ‘flitsende onderzoeksjournalist’ die hij zich had voorgesteld te zullen worden, begon Ken ’s avonds en in het weekend fictie te schrijven. In 1974 liet hij de journalistiek achter zich en ging werken bij Everest Books, een kleine uitgeverij in Londen.

De vrije uren waarin hij schreef, leidden tot de publicatie van verschillende boeken, die geen van alle erg goed verkochten. Toch werd hij in die jaren aangemoedigd en geadviseerd door een Amerikaanse literair agent, Al Zuckerman. Toen het moment kwam waarop ze allebei wisten dat Ken goud in handen had, zei Zuckerman: ‘Deze roman wordt geweldig en jij krijgt straks gedonder met de belasting.’

Een schooljongen in Wales

Studentenleven...

Aan de slag

Grootse tijden

Met *Door het oog van de naald* kreeg Ken in één klap de status van bestsellerauteur. Na de publicatie in 1978 werd het boek bekroond met een Edgar Award en werden er meer dan tien miljoen exemplaren van verkocht. Door zijn succes met het boek kon Ken zijn baan opzeggen, een villa in Zuid-Frankrijk huren en zich voltijds toeleggen op het schrijven van zijn volgende roman, *Piraat*.

‘Ik was bang dat het me misschien niet nog een keer zou lukken. Dat gebeurt bij behoorlijk veel schrijvers. Ze schrijven één geweldig boek en het volgende is minder goed en verkoopt lang niet zo goed, het derde is helemaal niet zo goed en het vierde komt er niet eens. Ik was me ervan bewust dat dit ook mij makkelijk zou kunnen gebeuren, dus ik werkte heel hard aan *Piraat*, om te proberen het net zo spannend als *Door het oog van de naald* te maken.’

De Folletts keerden drie jaar later terug naar Engeland. Ken miste de films, het theater en alle reuring die Londen te bieden heeft, en hij wilde stemmen. Ze gingen in Surrey wonen, waar Ken zich ging bezighouden met fondswerving en campagnevoering voor de Labour-partij. Zo ontmoette hij de secretaris van de lokale partijtak, Barbara Broer, met wie hij in 1985 trouwde.

Ze woonden in een oude pastorie in Hertfordshire, dat inmiddels ook het thuisfront is van Kens zoon en dochter, Barbara’s zoon en twee dochters en hun partners en kinderen.

Barbara was op dat moment parlementslid en zou in 2007 minister van Cultuur worden in het kabinet van Gordon Brown. In 2010 trok ze zich terug uit de politiek. Tot die tijd hielp Ken haar bij haar campagnes en werkte hij met haar samen aan andere activiteiten voor de partij. Ondanks zijn politieke toewijding heeft Ken de politiek nooit voorrang op zijn schrijfwerk gegeven. Hij begint nog voor zijn ontbijt met schrijven en gaat daarmee door tot ongeveer vijf uur ’s middags: ‘Ik ben een ochtendmens. Zodra ik wakker ben wil ik naar mijn bureau. ’s Avonds wil ik het rustig aan doen, eten en drinken en me ontspannen.’

Spanning ten top

Ken heeft de afgelopen zesenzeventig jaar tweeëndertig boeken geschreven. Zijn vijf eerste bestsellers waren spionagethrillers: *Door het oog van de naald* (1978), *Piraat* (1979), *Code Rebecca* (1980), *De man van St. Petersburg* (1982) en *Sporen naar de dood* (1986). Op *vleugels van de adelaar* (1983) is het waargebeurde verhaal van hoe twee werknemers van Ross Perot uit Iran gered werden tijdens de revolutie in 1979.

Hij verraste zijn lezers door een radicaal andere koers te nemen met *De kathedraal* (1990) (later uitgegeven als *Pilaren van de aarde*), een roman over het bouwen van een kathedraal in de middeleeuwen. Het kreeg jubelende kritieken en stond achttien weken lang in de bestsellerlijst van *The New York Times*. Het boek voerde ook de bestsellerlijsten van Canada, Groot-Brittannië en Italië aan en stond maar liefst zes jaar in de Duitse bestsellerlijst. Tot dusverre zijn er wereldwijd achttien miljoen exemplaren van verkocht.

De drie romans die daarna volgden, *Nachtvlucht* (1992), *Een gevaarlijk fortuin* (1994) en *De vlam van de vrijheid* (1996) waren meer historische romans dan thrillers, maar hij keerde terug naar het genre van de thriller met *De derde tweeling* (1997), dat in 1997 op nummer twee terechtkwam in *Publishing Trends*, het jaarlijkse internationale overzicht van fictiebestsellers, na *De partner* van John Grisham. Het boek dat daarna volgde, *De vuist van Eden* (1999) was opnieuw een hedendaags suspenseverhaal, gevolgd door een thriller over de Koude Oorlog, *De countdown* (2001).

Met de twee romans die daarna uitkwamen, keerde Ken terug naar de periode van de Tweede Wereldoorlog: *Codenaam Torenkraai* (2002) is een thriller over een groep vrouwen die per parachute Frankrijk binnengeloodst worden om een belangrijke telefooncentrale te vernietigen – hiermee won hij in 2003 de Corineprijs – en *Nachtwakers* (2003) gaat over een moedig jong Deens stel dat vanuit het bezette Denemarken in een opgelapte Hornet Moth-tweedekker naar Groot-Brittannië vlucht met essentiële informatie over een Duitse radarinstallatie.

Sneeuwjacht (2005) is een hedendaagse thriller over de diefstal van een dodelijk virus uit een laboratorium. Tegen de achtergrond van een stormachtige witte kerst in de afgelegen Schotse Hooglanden, barst *Sneeuwjacht* van jaloezie, wantrouwen, seksuele aantrekkingskracht, wedijver, verborgen verraders en onverwachte helden.

De eerste bestseller

Barbara Follett

De Kingsbridge-serie

Zijn roman *Brug naar de hemel* (2007) is het langverwachte vervolg op het immens populaire *Pilaren van de aarde* (eerder verschenen als *De kathedraal*). In dit boek, dat zich afspeelt in het Kingsbridge van tweehonderd jaar later, spelen de nakomelingen van de personages uit *Pilaren van de aarde* de hoofdrol. Panoramisch van opzet en geschreven met een reusachtige reikwijdte, richt het verhaal zich op de lotgevallen van een handvol mensen wiens levens worden verwoest door de Zwarte Dood, de pest die Europa halverwege de veertiende eeuw overspoelde.

De Kingsbridge-serie gaat verder met *Het eeuwige vuur* (2017). Dit verhaal, dat in 1558 begint, volgt gedurende een halve eeuw de noodlottige liefdesrelatie tussen Ned Willard en Margery Fitzgerald, tegen de achtergrond van Koningin Elizabeth's heerschappij, de vele complotten om haar van de troon te stoten, en het ontstaan van de geheime dienst om haar te beschermen.

Ken's meest recente roman gaat vooraf aan 'De pilaren'. *De schemering en de dageraad* voltrekt zich rond het jaar 1000, een tijd waarin Engeland voortdurend wordt aangevallen door de Vikingen en uiteindelijk zal worden veroverd door de Normandiërs. Het thema van dit verhaal is het ontstaan van een rechtssysteem, dat niet alleen de heersende leiders dient, maar waar geschillen volgens de regels worden beslecht. Het verhaal speelt zich af gedurende het einde van de Donkere Middeleeuwen en het begin van de Middeleeuwen; het omschrijft als het ware de avond en de ochtend.

De Century-trilogie

De drie daaropvolgende romans van de meester van de epische roman vormen de Century-trilogie, waarin vijf generaties op drie verschillende continenten worden gevolgd. In *Val der titanen* draait het om vijf met elkaar verwoven families – Amerikaans, Russisch, Duits, Engels en Welsh – die zich staande proberen te houden tijdens de Eerste Wereldoorlog, de Russische revolutie en de strijd voor het vrouwenkiesrecht, gebeurtenissen die de wereld voorgoed veranderden. *Val der titanen* werd in veertien landen tegelijk gepubliceerd en was een internationale sensatie die vele bestsellerlijsten aanvoerde.

Nacht van het kwaad (2012) gaat verder waar het eerste deel van de trilogie eindigde. Een nieuwe generatie van dezelfde vijf verwante families uit het vorige deel gaan een tijdperk van ontzagwekkend sociaal, politiek en economisch tumult tegemoet, dat aanvangt met de opkomst van het Derde Rijk, gevolgd door de Spaanse Burgeroorlog en de diepe tragedies van de Tweede Wereldoorlog, en uitmondt in de ontwikkeling van de atoombommen in Amerika en de Sovjet-Unie waarmee het begin van de langdurige Koude Oorlog werd ingeluid.

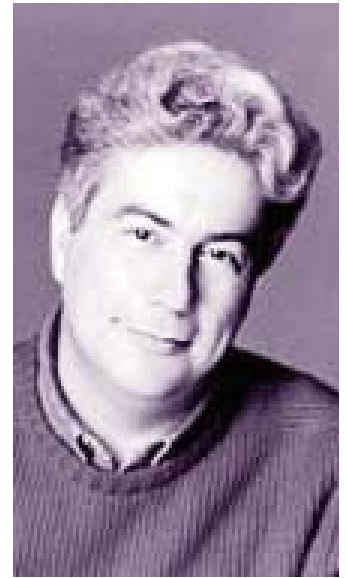
Het laatste boek in de Century-trilogie, *Kou uit het oosten* (2014), volgt deze families gedurende een van de meeste tumultueuze tijdperken: de jaren zestig tot en met tachtig. Van burgerrechten, politieke moorden, politieke bewegingen en Vietnam, tot de Berlijnse Muur, de Cubaanse raketcrisis, presidentiële afzettingprocedures, revoluties – en rock-'n-roll. Het werd uitgegeven in 2014.

Visueel plezier

Van Door het oog van de naald werd een bekroonde verfilming gemaakt met Donald Sutherland in de hoofdrol en zes van Kens romans zijn bewerkt tot miniseries: *Code Rebecca*, *Sporen naar de dood*, *Op de vleugels van de adelaar*, *De derde tweeling* – waarvan de rechten voor 1,4 miljoen dollar aan CBS verkocht zijn, een recordbedrag op dat moment – *Pilaren van de aarde* en *Brug naar de hemel*. De laatste twee verfilmingen zijn al in diverse talen en vele landen op tv uitgezonden. Ken vervulde bovendien een van zijn dromen door als figurant op te treden in twee van deze miniseries: hij trad op als hotelbediende in *The Third Twin* en later als koophandelaar in *The Pillars of the Earth*. Hij overweegt overigens geen nieuwe carrière als acteur.

Wijn, vrouwen en muziek

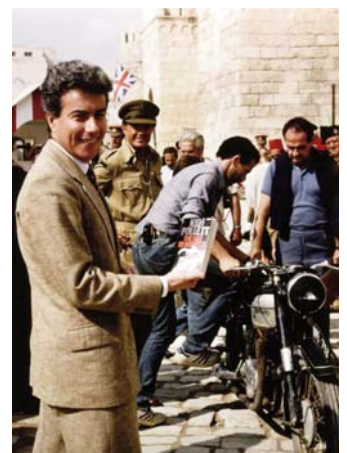
De grote genoegens in Kens leven, afgezien van zijn dierbaren, zijn lekker eten en wijn, Shakespeare en muziek. Muziek heeft altijd een grote rol in zijn leven gespeeld – zijn ouders spelen allebei piano. Ken speelt basgitaar in een band genaamd *Damn Right I Got*

Een gevierd auteur

Verkozen tot Grand Master bij de Edgar Awards in New York

Ken op de set van *Eye of the Needle*

the Blues en heeft een platencontract bij het label Don't Quit Your Day Job – een geschikte naam voor een man die geen overdreven pretenties over zijn muzikale talent koestert: 'In een band spelen is iets heel gevoelsmatig en schrijven is juist heel verstandelijk. De verhaallijnen van mijn boeken zitten ingewikkeld in elkaar, zoals bij de meeste populaire fictie, dus ik denk altijd aan de technische aspecten van het verhaal. In een band spelen is volslagen intuïtief. Er zit een verband tussen je oren en je vingertoppen dat niet langs het bewustzijn van je hersens gaat.'

Tijd over

In zijn drukke leven vol werk, familie en politiek, maakt Ken toch tijd om iets bij te dragen aan de gemeenschap waarin hij woont. Zo was hij voorzitter van het National Year of Reading 1998-1999, een initiatief van de overheid om de geletterdheid te bevorderen. Tien jaar lang was hij voorzitter van Dyslexia Action en hij is fellow aan de Welsh Academy, de Royal Society of Arts en University College in Londen.

In juni 2018 werd Ken benoemd tot Commandant van de Most Excellent Order of the British Empire (CBE) in de Queen's Birthday 2018 Honours List. Deze eer had hij te danken aan zijn werkzaamheden op het gebied van de literatuur en filantropie. In hetzelfde jaar werd hij ingewijd als een Fellow of the Royal Society of Literature (FRSL) en in maart 2019 werd hij benoemd tot Officier in de Ordre des Arts et des Lettres van Frankrijk.

In 2007 werd hem een eredoctoraat in de letterkunde toegekend door de van University of Glamorgan, en hij kreeg vergelijkbare titels van de Saginaw Valley State University, Michigan, waar zijn archief is opgeslagen, en in 2008 door the University of Exeter. Hij zet zich in voor verschillende goede doelen in Stevenage en zat gedurende tien jaar in het bestuur van Roebuck Primary School, waarvan hij vier jaar voorzitter was.

Bibliografie

In Nederland verschenen als:

<i>Piraat</i>	1981
<i>Door het oog van de naald</i>	1982
<i>Op vleugels van de adelaar</i>	1983
<i>Sporen naar de dood</i>	1986
<i>Het Modigliani schandaal</i>	1987
<i>Papiergeld</i>	1989
<i>De kathedraal (Pilaren van de aarde)</i>	1990
<i>De man van St. Petersburg</i>	1992
<i>Nachtvlucht</i>	1992
<i>Een gevaarlijk fortuin</i>	1994
<i>De vlam van de vrijheid</i>	1996
<i>De derde tweeling</i>	1997
<i>Code Rebecca</i>	1998
<i>De vuist van Eden</i>	1999
<i>De countdown</i>	2001
<i>Codenaam Torenkraai</i>	2002
<i>Nachtwakers</i>	2003
<i>Sneeuwjacht</i>	2005
<i>De Ken Follett Code Omnibus</i>	2006
<i>Brug naar de hemel</i>	2007
<i>Pilaren van de aarde (filmeditie)</i>	2010
<i>Val der titanen</i>	2010
<i>Nacht van het kwaad</i>	2012
<i>Kou uit het oosten</i>	2014
<i>Het eeuwige vuur</i>	2017
<i>De schemering en de dageraad</i>	2020

Engelse titel:

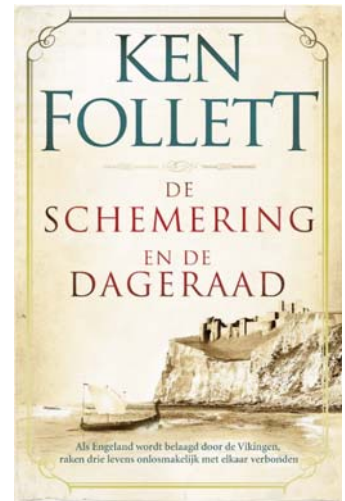
<i>Triple</i>
<i>Eye of the Needle</i>
<i>On Wings of Eagles</i>
<i>Lie Down With Lions</i>
<i>The Modigliani Scandal</i>
<i>Paper Money</i>
<i>The Pillars of the Earth</i>
<i>The Man From St. Petersburg</i>
<i>Night over Water</i>
<i>A Dangerous Fortune</i>
<i>A Place Called Freedom</i>
<i>The Third Twin</i>
<i>The Key to Rebecca</i>
<i>The Hammer of Eden</i>
<i>Code to Zero</i>
<i>Jackdaws</i>
<i>Hornet Flight</i>
<i>Whiteout</i>
<i>The Key to Rebecca en Jackdaws</i>
<i>World Without End</i>
<i>The Pillars of the Earth</i>
<i>Fall of Giants</i>
<i>Winter of the World</i>
<i>Edge of Eternity</i>
<i>A Column of Fire</i>
<i>The Evening and the Morning</i>

In 2018 werd Ken benoemd tot Commandant van the Most Excellent Order of the British Empire (CBE), voor zijn werkzaamheden op het gebied van literatuur en filantropie, en hij werd ingewijd als een Fellow of the Royal Society of Literature (FRSL)

Chronologie en bibliografie

- 1949 – Geboren op 5 juni in Cardiff, Wales, zoon van Martin en Veenie Follett.
1967 – Voltooide zijn middelbare school en begon aan de universiteit.
1968 – Huwelijk met Mary en geboorte van zoon, Emanuele.
1970 – Afgestudeerd aan het University College, Londen met BA in de filosofie.
1971 – Wordt verslaggever by de *South Wales Echo*.
1973 – Wordt verslaggever by de *Evening News* in Londen.
1974 – Wordt adjunct-directeur bij Everest Books, Londen. Eerste twee romans gepubliceerd: *The Big Needle* and *The Big Black* onder het pseudoniem 'Symon Myles'.
1975 – *The Big Hit* door 'Symon Myles' en *The Shakeout* door Ken Follett.
1976 – *Het Modigliani schandaal* door 'Zachary Stone'; *The Mystery Hideout* door Ken Follett; *The Power Twins* door 'Martin Martinsen' en *Amok: King of Legend* door 'Bernard L. Ross'.
1977 – *Papiergeld* door 'Zachary Stone'.
1978 – *Capricorn One* door 'Bernard L. Ross', en *Eye of the Needle* door Ken Follett.
1979 – *Triple*. Edgar Award van de Mystery Writers of America voor *Eye of the Needle* (Beste Roman).
1980 – *Code Rebecca*.
1982 – *De man van St. Petersburg*.
1983 – *Op vleugels van de adelaar*.
1985 – Huwelijk met Barbara Broer.
1986 – *Sporen naar de dood*.
1989 – *Pilaren van de aarde*.
1991 – *Nachtvlucht*.
1993 – *Een gevaarlijk fortuin*.
1995 – *De vlam van de vrijheid*.
1996 – *De derde tweeling*.
1998 – *De vuist van Eden*.
2000 – *De countdown*.
2001 – *Codenaam Torenkraai*.
2002 – *Nachtwakers*.
2004 – *Sneeuwjacht*.
2007 – *Brug naar de hemel*.
2007 – Eredocoraat in de letterkunde aan de University of Glamorgan en de Saginaw State University.
2008 – Eredocoraat in de letterkunde aan de University of Exeter.
2010 – *Val der titanen*.
2012 – *Nacht van het kwaad*.
2013 – Verkozen tot Grand Master bij de Edgar Awards in New York.
2014 – *Kou uit het oosten*.
2017 – *Het eeuwige vuur*.
2018 – Benoemd tot Commandant van de Most Excellent Order of the British Empire (CBE), voor zijn werkzaamheden op het gebied van literatuur en filantropie; ingewijd als een Fellow of the Royal Society of Literature (FRSL)
2019 – Benoemd tot Officier in de Ordre des Arts et des Lettres (Orde van de Kunst en Literatuur) van Frankrijk.
2020 – *De schemering en de dageraad*.

Ken's laatste roman, *De schemering en de dageraad* (The Evening and the Morning), is het vierde boek in de 'Kingsbridge' serie.

Kijk voor meer informatie op de website van Uitgeverij Boekeryj
www.boekeryj.nl

Herzien in september 2020. Dit document is beschikbaar op www.ken-follett.com/media